

## Colofon

Cascade Nieuws is een uitgave van Cascade en verschijnt ten minste 1 x per jaar. Nummer 05 jaargang 2017.

© 2017 CASCADE

Alle rechten voorbehouden.

## Adres:

Steigerboom 8, 5331 KA Kerkdriel  
Postbus 110, 5330 AC Kerkdriel  
www.cascade-zandgrind.nl  
E info@cascade-zandgrind.nl



## Cascadelid Dekker Grondstoffen wint UEPG Certificate Biodiversity!

Om de innovatie in het delfstoffenwin-  
nend bedrijfsleven te stimuleren  
worden jaarlijks in Brussel UEPG  
certificaten uitgereikt. Voor haar

landschapontwikkelingsproject  
Honswijkerwaard ontving Dekker  
grondstoffen dit jaar het certificaat  
voor de categorie biodiversiteit.



Overhandiging van het biodiversiteits-  
certificaat in Brussel. Vlnr: Jesús Ortiz  
(Voorzitter UEPG), Simon Schimmel,  
Richard van den Berg (beide van Dekker) en  
Dirk Fincke (Algemeen Secretaris UEPG)

## Respirabele Silica vraagt om focus werk- processen in de bouw

Periodiek worden Europese richtlijnen  
geëvalueerd, zo ook de Chemische en  
Carcinogene richtlijn. Er wordt gespro-  
ken over een verplaatsing van processen  
waarbij Respirabel Silica vrijkomt naar  
een strengere richtlijn. Daarnaast denkt  
men na over een strengere maximale  
grenswaarde van 0,1 mg/m<sup>3</sup> naar 0,05  
mg/m<sup>3</sup> (Nederland zit reeds op 0,075 mg/  
m<sup>3</sup>). Voor de grondstoffenbranche lijkt  
ook een grens 0,05 haalbaar hoewel het  
tegen de grens van het meetbare onder-  
praktijkomstandigheden zit. Voor de  
bouw echter zou dit een flinke uitdaging



kunnen zijn. Cascade en haar Europese  
koepel hebben gepleit voor een focus op  
het werkproces en de veiligheid van de  
werknemers aldaar en tevens te focus-  
sen op vers gebroken materiaal. Met  
name daar komen de voor de mens ge-  
vaarlijke deeltjes vrij.

## Jaarlijks Congres Bodembreed bij Rijkswaterstaat

Cascade verzorgde een korte presentatie  
tijdens het congres Bodembreed bij  
Rijkswaterstaat. Dat 100% recycling zorgt

voor maximaal  
20% vervan-  
ging van zand  
en grind, was  
een heuse eye-  
opener voor de

aanwezigen. Leonie van der Voort lichtte  
toe dat in de betonketen goed gerecycled  
materiaal beperkt voorhanden is in de re-  
gio en dat transport een grote impact  
heeft op de milieufootprint. De gedachte  
dat de circulaire economie de noodzaak  
tot het winnen van primaire grondstoffen  
stopt of doet afnemen gaat voor de beton-  
keten dan ook niet op.

## Oppervlaktedelf- stoffenindustrie benoemd tot Natural Captain

VNO-NCW, International Union for the  
Conservation of Nature (IUCN), het Mi-  
nisterie van Economische Zaken en het  
Platform BEE (Biologie, Ecologie en  
Economie) zijn drie jaar geleden ge-  
start met het "Initiatief Natural Cap-  
tains". Bedrijven die in de bedrijfsvoe-  
ring een positieve impact hebben op  
natuur mochten zich aanmelden. FODI  
(Federatie van oppervlaktedelfstoffen-  
winnende Industrieën was een van de  
eerste die het predicaat Natural Cap-  
tain kreeg en heeft tijdens diverse bij-  
eenkomsten (zgn. 100 dagen bijeen-  
komsten) haar goede praktijken  
toegelicht.

*Natural Captain  
presentatie FODI  
tijdens 100 dagen  
conferentie in de  
SuGuClub te  
Rotterdam*



Ook werd FODI uitgenodigd te spreken  
op het Internationale eindcongres van  
Natural Captains, waar directeur Leonie  
van der Voort een presentatie heeft  
gegeven over de positieve impact van  
oppervlaktedelfstoffenwinning op bio-  
diversiteit. Ook werd het mede door  
FODI in ontwikkeling zijnde natuurlin-  
tiesysteem toegelicht.



## Terugblik 2016

Voor u ligt de vijfde externe nieuwsbrief van Cascade, de brancheorganisatie van zand- en grindproducenten in Nederland. Graag vertellen wij u in deze nieuwsbrief wat Cascade in 2016 heeft bereikt en in gang gezet. U ontvangt deze nieuwsbrief omdat Cascade u en uw organisatie aanmerkt als een belangrijke partner in haar netwerk. Ook in de toekomst houden wij u graag periodiek op de hoogte van onze wetenswaardigheden.

## Europese collega's UEPG te gast in Amsterdam



Cascade was gastvrouw van de commis-  
sievergadering van de UEPG (Europese  
vereniging producenten van oppervlakte-  
delfstoffen) die in maart in Amsterdam  
plaatsvond. Deze eer kwam haar toe als  
boardlid van de UEPG en deelnemer van  
diverse EU-werkgroepen. Belangrijke  
ontwikkelingen rond de thema's gezond-  
heid, veiligheid, milieu en techniek zijn  
besproken. Nederland loopt voorop als  
het gaat om duurzame winning van delf-  
stoffen in Europa. De oppervlaktedelf-  
stoffenwinnende industrie in Nederland  
speelt vroegtijdig in op nieuwe maat-  
schappelijke ontwikkelingen. Veelal nog  
voordat zaken in wet- en regelgeving  
vorm krijgen. Cascade drukt dan ook een  
stevige en gewaardeerde stempel op de  
richting van de lobbyactiviteiten van de  
UEPG.

### Ontvangen van deze nieuwsbrief

Mocht u zich willen aan- of afmelden voor  
deze nieuwsbrief, of als u de nieuwsbrief  
graag digitaal wilt ontvangen, neem dan con-  
tact op met het secretariaat van Cascade.

Wij zijn bereikbaar via ons e-mailadres:  
info@cascade-zandgrind.nl

## Over Cascade

Cascade is de brancheorganisatie van de  
Nederlandse zand- en grindproducenten.  
Een groot aantal van de bedrijven dat in  
Nederland actief is bij de winning van grind  
en industriezand is bij onze vereniging  
aangesloten (ca. 80% van het totale volume).  
De producten van onze leden worden  
grotendeels gebruikt voor hoogwaardige  
toepassing in de beton- en asfaltindustrie.  
De leden van Cascade nemen bij hun  
bedrijfsactiviteiten de leidraad "Duurzame  
zand- en grindwinning" in acht. Hierin staat  
aandacht en respect voor mens, natuur en  
omgeving centraal. De leden hebben zich  
met deze leidraad gecommitteerd aan het  
creëren van maatschappelijke meerwaarde  
bij de herinrichting van hun wingebieden. De  
realisatie van nieuwe natuur en het scheppen  
van ruimte voor biodiversiteit zijn daarbij  
belangrijke aandachtspunten.  
Voor een nadere kennismaking met Cascade  
en de activiteiten van haar leden verwijzen  
wij u naar [www.cascade-zandgrind.nl](http://www.cascade-zandgrind.nl).

## Natura 2000 en de PAS

Oppervlaktedelfstoffen zijn veelal langs de grote rivieren te vinden. Vanwege de bescherming van overwinterende watervogels zijn juist deze gebieden aangewezen als Natura 2000. In deze gebieden mag weinig stikstof worden uitgestoten. Dit maakt de winning van bouwgrondstoffen die gepaard gaat met stikstofuitstoot, al is deze slechts tijdelijk van aard, tot een uitdaging.

De PAS-regelgeving (Programmatie Aanpak Stikstof) bepaalt de vergunningsruimte. Bij juiste toepassing van het AERIUS-rekenprogramma blijkt delfstoffenwinning vooralsnog vergaand. Cascade spant zich zeer in voor een werkbare PAS, in eerste instantie met het Ministerie van Economische Zaken, thans met de Provincies. Ook wordt met de makers van AERIUS, de



Mark Wilmot (ontwikkelaar AERIUS) geeft uitleg in een FODI workshop over hoe tijdelijkheid van projecten in AERIUS juist kan worden meegenomen

rekentool achter PAS, gewerkt aan optimalisatie zodat ook tijdelijke projecten juist kunnen worden berekend.

## Structuurvisie Ondergrond (STRONG)

De ontwerp Structuurvisie Ondergrond (STRONG) is in procedure gebracht. Bij de opstelling is Cascade nauw betrokken geweest om ruimte voor oppervlaktedelfstoffen zeker te stellen. Hoewel STRONG de focus legt op drinkwater en energie is ook een paragraaf gewijd aan winning van oppervlaktedelfstoffen. Onze belangrijkste

uitgangspunten zijn in het STRONG bekrachtigd:

1. Winning van oppervlaktedelfstoffen is van Nationaal belang
2. Er is een blijvende behoefte aan winning van oppervlaktedelfstoffen uit Nederlandse zand- en zeebodem
3. Regierol bij provincies met marktwer-

king als uitgangspunt. Interventie door het Rijk blijft mogelijk wanneer te weinig ruimte wordt geboden voor winning van oppervlaktedelfstoffen.



Ministerie van Infrastructuur en Milieu

## Europese LIFE IP Subsidie toegekend aan de Delfstoffenwinners in Nederland!

Het Europese LIFE IP (Integrated Projects) is deze keer gericht op projecten die zich richten op N2000 gebieden en Delta Natuur. Belangrijke zaken waar Cascade-leden zich mee bezighouden en vooruitstrevend in zijn! Een project vanuit Cascade waarin duidelijk meetbaar en tastbaar wordt gemaakt hoe ontgrondingsprojecten bijdragen aan natuurontwikkeling heeft glansrijk de eindstreep gehaald. Nederland had sterke tegenkandidaten en wist diverse afvalrondes te overleven. In het project wordt ook de vraag meegenomen hoe projecten on-

derling N2000 kunnen versterken. De uitvoering van het project is voorzien in 2017, Alterra en de Vlinderstichting zijn de groene partners.



## KOMO en CE

De discussie over vermeende strijdigheid tussen KOMO en CE-markering blijft in de sector voor onzekerheid zorgen. Binnen de betonsector bestaat behoefte aan zekerheid over kwaliteit van de grondstoffen en producten. Samen met de betonpartners blijft Cascade zich inzetten om een werkzame oplossing te vinden. Cascade overlegt periodiek met Kiwa over de gang van zaken rond certificering en nieuwe ontwikkelingen.



## Succesvolle archeologieobby: Oprichting Arbitragecommissie

De jarenlange lobby vanuit Cascade om te komen tot meer realistische insteek van het archeologieonderzoek heeft in 2016 een aantal belangrijke resultaten opgeleverd. Zo is er eind 2016 een Archeologie Arbitrage Commissie opgericht waarin FODI zitting heeft.

Ronnes (CDA) in de Tweede Kamer

Verder staat, mede op aandringen van Cascade in de nieuwe Omgevingswet dat gemeenten de onderzoeksplicht archeologie in hun omgevingsplan goed moeten onderbouwen. Dit is een uitwerking van het door de Tweede Kamer aangenomen amendement Ronnes (CDA), dat mede dankzij de inzet van Cascade is ingediend.

## Provincies aan de lat voor Rivierverruimingsprojecten

In het kader van het Deltaplan Rivieren zijn de betrokken provincies Gelderland en Limburg voortvarend bezig met het opstellen van voorkeursstrategieën voor rivier- en waterveiligheidsplannen. Er geldt: dijken waar het moet, ruimte waar het kan. Onze branche heeft op hoofdlijnen een belangrijke taak in deze voorkeursstrategieën. Het is de provincies duidelijk dat wanneer men de kaders (mm waterstandsverlaging) en de ruimte (in tijd) geeft, de delfstoffenwinners veel kunnen betekenen. Rivierverruiming door middel van zelfrealisatie

door delfstoffenwinners en uitstekende bouwgrondstoffen voor de vraag van de markt is een win-win situatie.

De provincie Gelderland maakt een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse, met ook "zachtere" baten (denk aan natuur, recreatiegebieden, wonen aan het water) waarvoor door Cascade bouwstenen zijn aangeleverd. Op uitnodiging van de Provincie Gelderland was Cascade in april



2016 te gast op de Rivierendag met een lunchtafel. De tafel van Cascade werd, samen met de tafel van Waalweelde waar Cascade ook in vertegenwoordigd is, zeer goed bezocht.

## Delfstoffenwinnende branches bundelen krachten

Na intensieve beraadslaging is besloten de krachten nog verder te bundelen in de belangenbehartiging van de producenten van oppervlaktedelfstoffen. Met deze nieuwe structuur is het voor nieuwe leden duidelijker en aantrekkelijker om lid te worden van een of meer verbanden.

milieunormen voor zand en grind. Aan nieuwe website, logo's etc. wordt thans hard gewerkt.



Vlnr: Mirjam Bottinga, Michiel Dankers, Fred Snel, Leonie van der Voort, Dick Snippe. Trekkers van de nieuwe opzet zijn de zittende bestuursleden van FODI en Cascade

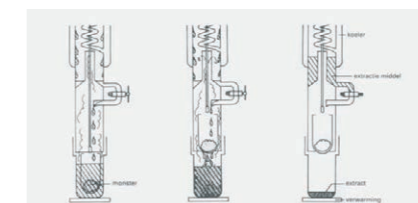
Door de nieuwe opzet en samenwerking van FODI, Cascade en KAM is de organisatiestructuur gewijzigd.

1. FODI: beleid en regelgeving voor alle oppervlaktedelfstoffen
2. Cascade: specifieke onderwerpen voor zand- en grindproducenten en
3. KAM-werkgroep m.b.t. technische en

## Verondieping diepe plassen

Bij Rijkswaterstaat bestaat de wens om de analysemethodiek voor specie (grond en bagger) waarmee diepe plassen worden verondiept te wijzigen. Van de Koningswater-methode naar (de veel mildere) HNO3-methode. Deze laatste zou beter aansluiten op de Kader Richtlijn Water. Het bedrijfsleven Cascade en SGUG (StuurGroep Uitvoerende Grondbranches) hebben in opdracht van de werkgroep diepe plassen (Rijkswaterstaat) een pilot bij lopende projecten uitgevoerd om te kijken of en hoe de twee methodieken zich verhouden. Conclusie is dat uitloging bij de nieuwe methode over het algemeen lager ligt, maar dat de

spreiding in de resultaten enorm groot is en ook per stof verschilt. De vraag of de methoden eigenlijk wel te vergelijken zijn, is dan ook gerezen. Gelet op deze resultaten wordt het invoeren van de HNO3-methode door het bedrijfsleven op dit moment ontraden. Er is op basis van de (zeer bescheiden) pilot niets te zeggen over wat de nieuwe methodiek betekent voor het milieu en voor de toepasbaarheid van specie. Meer en vooral representatief onderzoek is noodzakelijk.



## Duurzaam beton



CEO ontbijt op 22 november bij de SER in Den Haag

Het Duurzaam betonakkoord is een initiatief van MVO Nederland. Het is een initiatief voor (koploper) bedrijven, brancheleden hebben Cascade gevraagd mee te denken. Met name CO2-reductie en hergebruik van gerecyclede materialen in beton (betongranulaat) zijn de belangrijke onderwerpen van gesprek. Tijdens zogenaamde CEO-ontbijten wordt gestemd over te ondernemen stappen.

Voor de delfstoffenwinning is belangrijk om steeds weer onder de aandacht te brengen dat de vraag naar grove toeslagmaterialen voor beton (zand en grind) voor maximaal 20 % voort zal kunnen komen uit gerecyclede materiaal. Een recent onderzoek spreekt zelfs van maximaal 15%. Er is eenvoudigweg niet meer materiaal beschikbaar op verantwoorde transporteerbare afstand. Circulariteit ligt zeker niet altijd vanzelfsprekend in het verlengde van duurzaamheid! Bij grotere transportafstanden is gebruik van secundaire grondstoffen zelfs negatief voor duurzaamheid, waar alles juist om begonnen is.